Zał. nr 2 do uchwały nr XLIV/ /2018
Rady Miejskiej w Lipnie
z dnia 16 maja 2018 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2017

Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt.1 wyżej cytowanej ustawy do zadań gminy należy realizacja gminnych programów .

W związku z tym Uchwałą z dnia 3 lutego 2016r. został przyjęty do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasta Lipna na lata 2016-2020 którego głównym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dla dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania tego Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostaje poza biologiczną rodziną w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Rodzina to najważniejsze środowisko w życiu każdego człowieka, które kształtuje osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami . W przypadku dezorganizacji życia rodziny nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań ,łamane są reguły a zachowanie poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznym.

W 2017 roku rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły skorzystać z takiej pomocy. W tym celu MOPS zatrudnia asystenta rodziny na pełny etat w ramach umowy o pracę. Koszt zatrudnienia wynosił 33.523 zł. z czego 25.200zł. stanowiło dofinansowanie w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2017 „.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta są: ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność.

Pod opieką asystenta objętych zostało15 rodzin tj. 22 osoby dorosłe i 43 dzieci. W 2017 na wniosek Sądu Rejonowego w Lipnie 3 rodziny zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny. W 2 rodzinach współpraca została zakończona na osiągnięte cele. W 5 rodzinach praca została zakończona z powodu zmiany miejsca zamieszkania.

Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny:

- 7 rodzin niepełnych
- 5 rodzin pełnych
- 19 osób bezrobotnych
- 2 osoby niepełnosprawne

W rodzinach objętych wsparciem występują dysfunkcje ;

- opiekuńczo-wychowawcze
- w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz
- nieumiejętnego gospodarowania budżetem.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

<u>1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:</u>

- instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania (sporządzenie stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu – podział obowiązków na członków rodziny), dbanie o właściwy wizerunek warunków mieszkaniowych

- trening kulinarny (piramida żywieniowa, zasady zdrowego żywienia),
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci),
- edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbaniem higieny osobistej), przestrzegania właściwych godzin kładzenia dzieci spać,
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem (analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego wydatkowania,
- edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania wody, prądu, gazu, itp., założenie organizera porządkującego dokumentację),
- wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- tworzenie regulaminu prawidłowego zachowania w domu,
- zasady związane z prawidłowym zachowaniem wobec rodzeństwa i rodziców;

2. udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

- Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe.

3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacji rodzic-dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb,
- trening psycho-edukacyjny (radzenie sobie ze stresem, zniechęceniem, lękiem, bezsilnością i własnymi emocjami),
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak),
- praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. Używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji),
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez Poradnię Psychologiczno -Pedagogiczną w Lipnie.

4.udzielenie pomocy rodzinom w postaci:

- konsultacji prawnych,
- pomocy w formułowaniu pozwów o alimenty

5.udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasy przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
- poprawa relacji rodzic-dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie – co należy do roli matki, ojca, dziecka, itp., rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka),
- podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu – gry i zabawy, spacery, itp.),
- wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy, tworzenie karty dobrych min,
- motywowanie odo aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywanie systemowego kontaktu ze szkołą dziecka,
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, lekarzem, Policją.

Ilość rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego – 5 rodzin

6.wspieranie aktywności społecznej rodzin:

Zachęcanie, motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej, np.:

- informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych,
- udziału w wydarzeniach szkolnych (udział w rozpoczęciu roku szkolnego, pasowaniu na ucznia, udział w choinkach, kiermaszach itp.)

7.udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców:

- edukacja w zakresie poprawy zdrowia (udzielenie informacji o potrzebie chodzenia do stomatologa, okulisty, dermatologa),

mobilizowanie do naprawy zaniechanych kontroli lekarskich;

8.motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- diagnoza predyspozycji zawodowych,
- informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,

- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP;

9.<u>udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:</u>

- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
- nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
- zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,

motywowanie do utrzymywania pracy poprzez rozmowy wspierające;

Działania, które były podejmowane na rzecz rodziny prowadziły do pozytywnych zmian. Dla każdej rodziny po wcześniejszej ocenie sytuacji został stworzony indywidualny plan pracy, który był realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania.

W roku sprawozdawczym zrealizowano zgłaszane potrzeby i działania na rzecz rodzin:

1. trzy rodziny brały czynny udział w projekcie „Rodzina w centrum" realizowany przez PCPR w Lipnie z następujących form wsparcia:

- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne – 3 rodziny
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne- psychologiczne- 3 rodziny
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne- psychiatryczna – 1 rodzina

2. Ponadto 14 dzieci uczęszcza do Świetlic środowiskowych przy szkołach podstawowych oraz 1 dziecko rozpoczęło edukację przedszkolną.
3. Dla jednej osoby dorosłej i dwojga dzieci ustalono stopień niepełnosprawności .
4. Dwie rodziny otrzymały mieszkania z zasobów miasta Lipna.
5. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Lipnie wydała 9 opinii określających indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka.

Asystent rodziny przekazywał rodzinom na bieżąco odzież, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego, meble, które pozyskiwał od osób prywatnych.

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami współpracującymi: pracownikami socjalnymi, dzielnicowym, koordynatorem pieczy zastępczej, z wychowawcami placówek opiekuńczo-wychowawczych, służbami zdrowia, jak również placówkami dydaktycznymi na terenie Gminy Miasta Lipna. Nawiązano kontakt z pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci, pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Prowadzona jest systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi. Asystent rodziny ponadto uczestniczył w grupach roboczych działających przy Miejskim

Zespole Interdyscyplinarnym d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dla podtrzymania efektów, które udało się wypracować z rodzinami konieczna jest stała kontrola, a także wsparcie ze strony asystenta w stosunku do rodzin. Ważnym elementem jest kontynuowanie działań asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka.

Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny

W MOPS w Lipnie asystent rodziny jest zatrudniony na umowę o pracę , na czas nieokreślony. Posiada szereg ukończonych kursów z wiedzy na temat pracy z dziećmi

- Przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- Praca z rodzina oparta na potencjałach,
- Rodzina w pracy socjalnej,
- Superwizja dla asystentów rodziny,
- Mediacje rodzinne.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych działań i zrealizowanych zadań osiągnięto zakładane rezultaty w zakresie:

1. poprawie uległo funkcjonowanie rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (poprawa sytuacji w rodzinach w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, nabycie umiejętności gospodarowania domowym budżetem, poprawa frekwencji dzieci w szkołach, promocje dzieci do następnych klas),
2.doskonalone są metody pracy z rodziną-celem utrzymania dzieci w środowisku naturalnym,
3.zabezpieczone zostały podstawowe potrzeby bytowe rodzin przeżywających trudności poprzez przyznane wsparcie (asystent, praca socjalna, wsparcie finansowe, poradnictwo),
4.nastąpiła poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny (edukacja w zakresie przemocy i zatrudnienie asystenta, którego zadaniem jest wzmacnianie rodziny poprzez systematyczną pracę).

Praca z tymi rodzinami winna być systematyczna i planowa. Dlatego należy kontynuować różne formy wsparcia dla rodzin, uwzględnione w gminnym programie.